

تهیه و تنظیم: سید محمد موسوی

کارشناس ارشد مدیریت فرهنگی

رییس اداره روابط عمومی سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان

Mosavi_sm2002@yahoo.com

به مناسبت روز خبرنگار ۱۷ مرداد؛

نقش خبرنگار در توسعه پایدار جامعه

هرسال وقتی روز ۱۷ مرداد نزدیک می شود، همه روابط عمومی ها و مسئولین امر با انجام فعالیت های متنوع نسبت به تقدیر و تجلیل خبرنگاران اقدامات متنوع از قبیل برگزاری همایش، سمینار، نشست صمیمی و... را در دستور کار خود قرار می دهند، که البته تجلیل روز خبرنگار و تقدیر از این عزیزان زحمت کش یک ضرورت انکار ناپذیر است و باید شایسته مورد توجه و تاکید قرار گیرد.

در این میان به نظر بعضی از اساتید، مدیران، مهندسين و سیاستمداران؛ اثرگذاری فعالیت های رسانه ها خیلی سطحی و گذرا تلقی می کنند و حتی بعضاً "شاید فعالیت خبرنگاری را در مقایسه با سایر فعالیت های جامعه کم اثر می انگارند و شاید حتی در بسیاری مواقع سخن از تاثیرگذاری خبر و خبرنگاری بسیار ارزشمند توصیف می نمایند ولی در هنگامه عمل ارزش کمتری را برای این بخش قایل هستند.

برای تبیین این منظور؛ بدنیست این حرفه را از زاویه اثرگذاری مورد توجه قرار دهیم و نقش و ضرورت وجود خبرنگار و تهیه خبر را در جامعه مورد مذاقه قرار دهیم.

پس ابتدا تعریف جامعی از خبرنگار را مرور می کنیم: خبرنگار یا ژورنالیست، کسی است که در گردآوری، تجزیه و تحلیل، تایید و ارائه اخبار مربوط به حوادث جاری، روندها، مسائل و مردم فعالیت می کند.

به جمع فعالین خبری "اصحاب رسانه" (journalist) می گویند و این افراد باریک بین و حاضر در صحنه با ظرافت خاص مباحث فنی حوزه های اقتصادی فرهنگی، سیاسی، ورزشی و... را پیگیری و تا رسیدن به پاسخ برای افزایش آگاهی جامعه دنبال می کنند.

نتیجه این کوشش در رسانه های گروهی مطرح و افکار عمومی را جهت و سوق می دهد و در نهایت جامعه بوسیله رسانه های معتبر آگاهی خود را ارتقاء می دهند، پس در حقیقت رسانه ها هم در جهت تنویر افکار عمومی و هم در جهت تغییر نگرش افکار عمومی موثر هستند.

جالب است بدانید که این ابتدای فرآیند اثر حضور رسانه ها در جامعه است زیرا رسانه ها با ارائه حقیقت ضمن آموزش به مخاطبان خود باعث افزایش ارتباطات اجتماعی و به نوعی ارتقاءمیزان سرمایه های اجتماعی می شوند.

از سوی دیگر رسانه ها بدلیل داشتن ارتباط با آحاد جامعه و مسئولین باعث ارتقا سطح فرهنگی جامعه خواهند شد ؛ زیرا مسئولین اطلاعات لازم را از قوانین و اسناد با لا دستی و بخشنامه ها اجرایی دارند که ارایه این اطلاعات در رسانه ها می تواند بر فرآیند تولیدات کلی جامعه در حوزه های اجتماع، فرهنگ، اقتصاد، کشاورزی و چالش های پیش رو تاثیر فراوانی داشته باشد.

حال این نکته اساسی مهم است که بدانیم رسانه یک سیستم فرستنده پیام به گیرنده است و در این فراگرد ارتباطی پیام اصل موضوع تعامل است و این پیام توسط خبرنگار و گزارشگر تولید و ارایه می شود.

در حقیقت، خبرنگاران همان مهندسین افکار عمومی هستند که با تهیه گزارش و طرح و پرسش های مردم بصورت تخصصی از مردم باعث ایجاد جوشش همگانی در آحاد جامعه می شود.

در دهه ۱۹۰۲، که خبرنگاری نوین در حال پا گرفتن بود، نویسنده والتر لیپمن و فیلسوف آمریکایی جان دووی در مورد نقش خبرنگاری در دموکراسی با یکدیگر مباحثاتی داشتند. فلسفه بحث آنان هنوز مشخصه بحث در مورد نقش روزنامه نگاری در جامعه و دولت ملی است.

«لیپمن» بر این باور بود که خبرنگاری می بایست به عنوان یک میانجی یا مترجم بین عموم و سیاست گزاران عمل کند. بر این اساس خبرنگاری تبدیل به یک واسطه می شد. هنگام سخنرانی نخبگان، خبرنگار گوش فرا می داد و اطلاعات را ثبت می کرد، آنگاه این اطلاعات را تصفیه کرده، و برای استفاده عموم در اختیار آنان قرار می داد. دلیل خبرنگار برای این کار آن بود که عموم در موقعیتی نبودند که بتوانند قادر به هضم اطلاعات فزاینده و پیچیده جامعه مدرن باشند، در نتیجه یک واسطه می بایست اخبار را برای آنان تصفیه می کرد.

پس در یک جمله نقش خبرنگار در مهندسی افکار عمومی جامعه برای ایجاد روحیه تلاش، شور و حرکت سازنده و جلوگیری از حرکت های خزنده و مخرب میشود . با تمام تفاسیر ارائه شده خبرنگار بدون چشم داشت به آینده شغلی خود و براساس تلاش و سعی خود گام های استواری برای ایجاد فضای مشارکت و احساس نگاه مثبت برمی دارد . که تماماً حکایت از این دارد که خبرنگاری شغل نیست بلکه شوق برای دانستن و افزایش سطح آگاهی جامعه و از همه مهمتر پویایی جامعه میباشد .

شایان ذکر است برای اینکه بتوانیم جامعه آبادی داشته باشیم باید رسانه های مستقل متعهد و مسئولیت پذیر را پرورش و هدایت نمائیم که خوشبختانه این ضرورت محقق شده است .

در پایان این روز عزیز را به همه خبرنگاران و اصحاب رسانه ها تبریک و تهنیت گفته و امیدواریم هر روز خبرنگاران حرفه ای و موثر را در جا جای جامعه و براساس مصلحت و تعالی رشد جامعه شاهد باشیم .

خوشبختانه شعار دولت تدبیر و امید در راستای توجه بیشتر به فعالیت های رسانه ای است که مورد توجه و تاکید مقام معظم رهبری و مسئولین کشور میباشد .

در فراگرد ارتباط خبرنگاری یا جامعه شکل و فرم دریافت اطلاعات بصورت ملموس چهره به چهره و قابل لمس است و از سوی دیگر ارتباط خبرنگار با مسئولین و صاحب نظران جامعه بسیار حساس و تخصصی است و باعث هدایت برنامه ها بصورت حرفه ای برای رفع مشکلات جامعه خواهد بود .

سیدمحمد موسوی

رئیس اداره روابط عمومی سازمان جهاد کشاورزی

استان اصفهان (مرداد ۹۳)